

موضوع: تجارت الکترونیک

استاد راهنما : سمانه بهرامیان

درس: آزمایشگاه طراحی واسط کاربری

ساخت پاور پوینت توسط: فاطمه مالمیر

چکیده:

همزمانی گسترش تجارت الکترونیک و طرح جهانی سازی اقتصاد و پیوستن جوامع مختلف به این طرح و نیز گسترش روزافزون شبکه جهانی اینترنت، این تجارت نوین را به تجارتي فراسیستمي مبدل ساخته است؛ به طوری که امروزه خود را به عنوان امری اجتنابناپذیر در متن زندگی انسان امروز جاودانه ساخته است. روند رو به رشد و استقبال چشمگیر جهانی از پدیده تجارت الکترونيکي، لزوم توجه به فضای تازه ای در جامعه جهانی و همچنین ایجاد چارچوبهای حقوقی مناسب و قوانین و مقررات دقیق و کامل را در این زمینه گوشزد میکند.

واژگان کلیدی: تجارت جهانی، اقتصاد، اینترنت

مقدمه:

در تجارت الکترونیک مرزی وجود ندارد و هیچ فرقی نمیکنند که افراد اجناس خود را از یک مغازه در نزدیکی محل سکونت و یا از مغازهای در قارهای دیگر خریداری کنند. تجارت الکترونیکی باعث افزایش سرعت و حجم مبادلات بازرگانی گردیده و به شکل محسوسی سبب کاهش هزینه خریدار و تولیدکننده، صرفه جویی زمان، جذب بیشتر، حذف واسطه ها و در نهایت سود بیشتر میشود. در این تجارت، فضای طبیعی به فضایی مجازی تبدیل گشته و انسان بدون قرار گرفتن در محدودیتهای زمان و مکان میتواند با امکانات پیشرفتهامروز، معاملات خود را بهصورت الکترونیکی انجام دهد. در این میان آدمیه عنوان عنصریفعال و موثر در نظام جهانی باید به دو سلاح مجهز شود:

1) اقتصادی پویا و فعال (۲) قانونمندی و ضوابطی نوین و از پیش تعیین شده
چرا که اگر این امر محقق نگردد، برخورد انفعالی خود موجب بروز خسارات جبران ناپذیری به اقتصاد کشور میگردد.

تجارت الکترونیک چیست؟

منظور از تجارت الکترونیک (*Electronic commerce*) انجام تمام فعالیت‌های تجاری اعم از فرایند خرید، فروش یا تبادل محصولات، خدمات و اطلاعات از طریق **شبکه های رایانه ای** و **اینترنت** است. در نگاهی جامع تر و از منظر خود مفهوم تجارت، تجارت الکترونیکی نه تنها مواردی را در بر می‌گیرد که در آن از «تبادل الکترونیکی داده» استفاده شده، بلکه فناوری‌های قدیمی‌تر همچون **تلهکس** و **تلهکپی** را هم شامل می‌شود. چرا که تجارت و تبادل اطلاعات و معامله در هر بستری در مفهوم تجارت است و اشاره به تجارت الکترونیکی صرفاً اشاره مستقیم به روش و بستر تبادل اطلاعات و انجام معامله دارد.

مفهوم قرارداد الکترونیکی

یکی از مهمترین مباحث حقوقی تجارت الکترونیک، انعقاد (بستن) قراردادهای الزامآور است. فناوری اطلاعات این امکان را فراهم آورده است که بسیاری از مبادلات تجاری، داد و ستدها و ارائه خدمات از طریق اینترنت انجام شوند. گسترش این نوع از روابط معاملاتی و تجاری بین افراد با طرح برخی مسائل حقوقی در زمینه قواعد حاکم بر روابط قراردادی افراد همراه بوده است.

به عبارت بهتر در خصوص مبادلات تجاری ملی و بینالمللی، قانونی تحت عنوان «قانون تجارت الکترونیک» به تصویب رسیده است که در آن قراردادهای منعقد شده از طریق واسطه های الکترونیک، اسناد و ادله الکترونیک، امضای الکترونیک به رسمیت شناخته شده اند و برخی از جنبه های حقوقی مطرح در بستر تجارت الکترونیک مورد توجه قرار گرفته است. این قانون که ترجمه قانون نمونه تجارت الکترونیک آنسیترال است، در واقع مبنای قانونی تجارت الکترونیک در ایران محسوب میشود که به روابط معاملاتی افراد در اینترنت وجهه قانونی بخشیده است.

انواع تجارت الکترونیکی

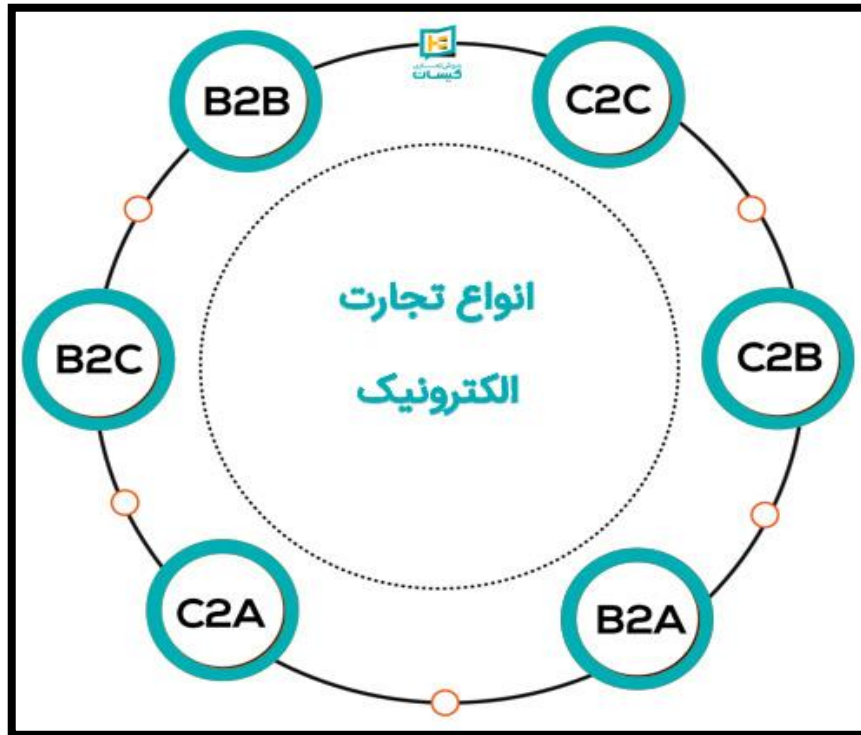
1) تجارت الکترونیکی تاجر با تاجر (B2B) :

تجارت الکترونیکی تاجر با تاجر اولین خرید و فروش معاملات الکترونیکی است و 34 درصد از مبادلات را به خود اختصاص داده است یعنی تبادل الکترونیکی داده‌ها صورت می‌گیرد. این نوع تبادل عبارت از انتقال EDI یعنی تبادل الکترونیکی داده‌ها صورت می‌گیرد. این نوع تبادل عبارت از انتقال الکترونیکی اطلاعات ساختاریافته از یک رایانه به رایانه دیگر است که با استفاده از استانداردهای مورد توافق یا از طریق صفحات وبسایت یعنی رایانه‌های سرویس دهنده اینترنت که صفحات وب روی آنها ذخیره میشوند، صورت می‌گیرد.

2) تجارت الکترونیکی تاجر با مصرفکننده (B2C) :

در تجارت تجارت الکترونیکی تاجر با مصرف کننده، ارتباط بدون واسطه میان تاجرو مصرف کننده به شیوه الکترونیکی برقرار میشود و سفارش کالا یا خدمات و پرداخت صورتحساب، آنلاین و به صورت مستقیم در پایگاه های تجاری الکترونیکی تاجر انجام میپذیرد. بیشترین سهم این نوع تجارت متعلق به خرده فروشی در شبکه های رایانه ای است.

(3) تجارت الکترونیکی مصرفکننده با مصرفکننده (C2C) :

این نوع تجارت بین افراد عادی صورت میگیرد و به عنوان مثال، افراد میتوانند جهت فروش محصولات خود به ایجاد یک وبسایت مبادرت ورزند.
در این مدل تجارت الکترونیکی، مزایده ها و مناقصه های کالا از طریق اینترنت انجام میگردد.

(4) تجارت الکترونیکی مصرف کنندگان با دولت (C2A) :

این نوع تجارت مصرف کننده با دولت که هنوز به طور کامل پدیدار نشده است و با تجارت الکترونیکی از نوع تاجری با دولت، رابطه عموم و خصوص مطلق دارد، هرگونه ارتباط تجاری میان شهروندان و دولت را از جمعآوری کمک های مردمی گرفت ه تا پرداخت مالیات بردرآمد، تقدیم دادخواست توشکوائیه، درخواست گذرنامه و گواهینامه رانندگی، گرفتن انشعاب آب، برق، گاز، تلفن و پرداخت قبوض آنها و هرگونه مبادله الکترونیکی میان دولت و شهروندان را در حیطه خود قرار میدهد.

مزایا و تجارت الکترونیکی

به طور کلی مزایای استفاده از تجارت الکترونیکی را میتوان به **پنج** دسته تقسیم کرد که شامل:

1) بستر ارتباطی

2) از بین رفتن واسطه ها

3) افزایش قدرت خریداران و پیدایش بازارهای جدید برای تولید کنندگان، سفارشی کردن محصولات درخواستی و خدمات پشتیبانی قوی

4) پیدایش مؤسسات اقتصادی نوپا و رقابت سراسری است